

*Алла Григорівна Бочевар,
аспірант кафедри педагогіки,
Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського,
викладач кафедри іноземних мов, Одеський державний університет внутрішніх справ,
вул. Успенська, 1, м. Одеса, Україна*

РЕАЛІЗАЦІЯ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ ЗАСОБАМИ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті висвітлено зміст та результати експериментального дослідження щодо формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів, виявлено ступінь ефективності застосування мультимедійних технологій у якості засобу формування інформаційно-комунікативної компетентності фахівців означеного профілю.

Ключові слова: компетентнісний підхід, інформаційно-комунікативна компетентність, мультимедійні технології, модель формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження зумовлена інтеграцією України в європейський науковий та освітній простір, реформуванням системи підготовки майбутніх юристів у вищих навчальних закладах та глобальною інформатизацією суспільства. У сучасних умовах становлення юриста як професіонала неможливе без формування особистісних якостей та професійних компетентностей, серед яких чільне місце належить інформаційно-комунікативній компетентності.

Інформаційно-комунікативна компетентність дозволяє юристові бути успішним у сучасному інформаційному суспільстві, реалізувати оптимальні рішення в правовій сфері діяльності, слідкувати за динамічними змінами в законодавчій системі та вдосконалювати свої професійні вміння та навички.

На жаль, інформаційно-комунікативна підготовка майбутніх юристів найчастіше здійснюється в недостатньому обсязі, а отже інформаційно-комунікативна компетентність правників у таких умовах формується стихійно. Це свідчить про необхідність створення моделі та методики формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням формування інформаційно-комунікативної компетентності фахівця присвячено наукові праці багатьох вітчизняних і зарубіжних учених, серед яких значне місце посідають роботи Р. Айтбаєва, О. Астаф'єва, Л. Дідух, О. Захарова, Н. Качалова, Г. Клемпа, Н. Клещенко, А. Савченко, О. Соснін, Є. Софінська, В. Сутужко, С. Чурукаєва, О. Шилова, Е. Юдіної та ін.

Також існують кілька підходів до формування інформаційно-комунікативної компетентності фахівців різного профілю: компетентнісний підхід (Н. Арутюнова, А. Данилькевич, О. Данильчук, В. Хутмаєр та ін.); особистісно-орієнтований (К. Абулханова-Славська, Б. Ананьєв, О. Зайцева, І. Роберт, О. Шилова та ін.); системний (В. Афанасьєва, І. Блауберг, Е. Юдіна та ін.) та системно-технологічний (В. Байденко, А. Веневцева, Г. Клемп та ін.).

Натомість, аналіз психолого-педагогічної літера-

тури дозволяє зробити висновок, що, незважаючи на наявність окремих робіт, проблема формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів розглянута недостатньо і тому вимагає більш ретельного дослідження.

Мета статті – експериментально апробувати модель формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів засобами мультимедійних технологій.

Виклад основного матеріалу. Експериментальне дослідження було проведено на базі юридичного факультету Державного закладу «Одеський державний університет внутрішніх справ». У дослідженні взяли участь 112 респондентів експериментальної групи та 108 – контрольної.

На формувальному етапі експерименту було розроблено експериментальну методику і модель формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів засобами мультимедійних технологій. Означена модель відображає мету (сформувати інформаційно-комунікативну компетентність юриста засобами мультимедійних технологій); комплекс педагогічних умов (усвідомлення майбутніми юристами на рівні переконань необхідності застосування інформаційно-комунікаційних технологій; інтеграція інформаційної, гуманітарної і спеціальної підготовки студентів; стимулювання практичної інформаційно-комунікативної діяльності кожного студента). Модель репрезентує три етапи реалізації запропонованої моделі формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів засобами мультимедійних технологій: мотиваційний, репродуктивно-діяльнісний і креативно-результативний.

Цілеспрямована робота з формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів засобами мультимедійних технологій проводилася зі студентами експериментальної групи впродовж одного року (на 4 курсі) на інтегрованих заняттях з навчальних дисциплін спеціального, соціально-гуманітарного циклу (юридична деонтологія, міжнародне право, кримінальне право) та англійської мови

за професійним спрямуванням; у процесі викладання спецкурсу «Інформаційно-комунікаційні технології у сучасному професійно-навчальному середовищі» і спецпрактикуму, який передбачав проведення занять на рівні міжпредметних зв'язків за допомогою мультимедійних технологій.

На першому етапі експерименту з метою реалізації першої педагогічної умови (усвідомлення майбутніми юристами на рівні переконань необхідності застосування інформаційно-комунікаційних технологій) було розроблено й упроваджено спецкурс «Інформаційно-комунікаційні технології у сучасному професійно-навчальному середовищі», який містив теоретичний і практичний блоки. Запропонований спецкурс охоплював три модулі: «Знайомство із інформаційно-комунікативними технологіями», «Інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі вищого навчального закладу», «Застосування інформаційно-комунікаційних технологій на спеціальних навчальних дисциплінах та іноземній мові (англійській)». Провідними формами і методами роботи були лекції-діалоги, лекції-дискусії, кейс-метод, метод проектів, аудіо-візуальний та проблемно-пошуковий методи. Перехід до наступного модулю здійснювався тільки після засвоєння попереднього, а також через систему поточного та підсумкового контролю (оцінка рівня знань, умінь, навичок). Поточний контроль відбувався під час вивчення конкретної теми модулю, підсумковий – після вивчення кожного цілісного модуля. Навчальний матеріал поступово ускладнювався від модуля до модулю, що давало змогу студентам повільно адаптуватися та засвоювати матеріал ефективно та без перевантажень.

У межах цього етапу було розкрито історію виникнення, сутність, класифікації, умови та особливості застосування інформаційно-комунікаційних технологій у різних сферах життя: навчання, техніці, медицині, наукових дослідженнях, промислового секторі. При цьому було звернено особливу увагу на специфіку застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі та професійній діяльності юриста. До цих технологій було віднесено демонстраційні, інформаційно-довідкові, тренувальні, ігрові та контрольні. На лекціях означеного спецкурсу студенти отримували теоретичні знання з проблеми застосування інформаційно-комунікаційних технологій, на семінарських заняттях навчалися застосовувати інформаційно-комунікаційні технології для вирішення завдань, які постають перед майбутніми юристами як в період навчання у вищому юридичному навчальному закладі, так і в подальшій професійній діяльності. До таких завдань належать: консультації та роз'яснення з юридичних питань, усні й письмові довідки щодо законодавства; складання заяви, скарги та інших документів правового характеру; засвідчення копії документів у справах; здійснення представництва у суді, інших державних органах, перед громадянами та юридичними особами; надання юридичної допомоги підприємствам, установам, організації-

ям; виконання юридичних обов'язків відповідно до кримінально-процесуального законодавства у процесі дізнання та попереднього слідства. Для ефективного засвоєння навчального матеріалу було використано записи наукових, публіцистичних, культурно-просвітницьких аудіо- та відеоматеріалів, інтернет-ресурси, мультимедійні презентації, що демонстрували тенденції розвитку, багатогранність, складність структури та мультифункціональність ІКТ.

На другому етапі було впроваджено спецпрактикум із розв'язання інтегрованих завдань засобами інформаційно-комунікаційних технологій для реалізації другої педагогічної умови – інтеграції змісту гуманітарної і професійно зорієнтованої підготовки студентів в умовах створення мультимедійного середовища. Спецпрактикум охоплював низку підсумкових бінарних занять з іноземної мови професійного спрямування (англійська), юридичної деонтології, міжнародного та кримінального права, які було проведено перед проходженням майбутніми юристами виробничої практики. Означені заняття були спрямовані на проведення майбутніми юристами самостійного пошуку й обробки інформації, необхідної для компетентного виконання інтегрованих професійних юридичних завдань та організацію групової діяльності і співпраці з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для досягнення професійно значущих цілей. Під час проведення інтегрованих занять було застосовано такі активні та інтерактивні методи, як-от: діалог, групова дискусія, «логічний ланцюжок», сократів діалог, PRES-формула, семінар-дискусія, лекція-пресконференція. Таким чином, у майбутніх юристів було сформовано вміння щодо застосування ІКТ (ЮристАсистент, Експерт-Юрист, LRL Date Calculator, Дінай, Ліга-Закон, LexisNexis, Faces, Trust Offshore Database, Case Management Systems, JUDITH та LEGAL ANALYSIS SYSTEM, ABBYY Lingvo Tutor, Learn Word, Talk to me, BX Language acquisition, Tell me more, English Grammar in Use, Listen).

Третій етап був спрямований на реалізацію третьої педагогічної умови – стимулювання самостійної діяльності студентів із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій протягом виробничої практики. З цією метою майбутнім юристам було запропоновано низку творчих практико-орієнтованих завдань: складання процесуальних документів засобами інформаційно-комунікаційних технологій (проекти ухвал, постанов, протоколи судового засідання, проекти вироку судді та ін.); створення електронного кабінету нотаріуса; виконання функцій асистента слідчого та проведення пошукової роботи в автоматизованих інформаційних системах; здійснення прийому та електронного обліку прийому громадян за допомогою автоматизованої системи «Діловодство»; створення концепції та бізнес-плану власної юридичної фірми після перегляду англійської документальної стрічки «How I Started

My Own Law Firm» («Як я заснував свою юридичну фірму»); створення англomовного веб-сайту з метою реклами власних юридичних послуг; надання юридичного консалтингу потерпілому іноземцю; комплектація повного пакету документів (англійською мовою) для подачі в Консульство США з метою отриманні візи тощо. Було використано активні та інтерактивні методи і технології навчання (мозковий штурм, рольові та ділові ігри, робота в малих групах, метод проектів тощо).

З метою діагностики стану сформованості інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів за кожним із показників було дібрано відповідні методики. Так, виявлення ступеня сформованості інформаційно-комунікативної компетентності за показником «інтерес і позитивне ставлення до застосування ІКТ у професійній діяльності» відбувалось за адаптованою анкетною О. Федорчук. Для діагностики інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів за показником «цілеспрямованість і впевненість в успішному застосуванні ІКТ у професійній діяльності» було застосовано адаптовану методику за М. Снайдером. Рівень сформованості інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів за показником «прагнення до самовдосконалення у сфері діяльності юриста» був визначений за адаптованою методикою Л. Бережнкової. З метою визначення рівня сформованості інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів за показником «обізнаність із сучасними ІКТ, що використовуються у юриспруденції» було викорис-

тано адаптовані методики за І. Х. Зіянбердіним; діагностика інформаційно-комунікативної компетентності юристів за показниками «повнота здобутих знань» та «наявність знань щодо застосування ІКТ у процесі комунікації» відбувалась за розробленими діагностичними завданнями. Комплекс діагностичних завдань також був застосований і для констатування рівня сформованості інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів за показниками «вміння застосовувати сучасні ІКТ для вирішення завдань професійної діяльності» та «вміння використовувати ІКТ з метою підвищення продуктивності спілкування». Для визначення рівня сформованості інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів за показником «вміння прогнозувати шляхи підвищення ефективності своєї професійної діяльності з використання ІКТ» було застосовано адаптовану методику Д. Барбуто та Р. Сколла. Діагностування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів за показниками «здатність до самооцінки та взаємооцінки», «здатність до аналізу і рефлексії власної професійної діяльності» та «здатність до саморозвитку» було реалізовано за методиками С. Будассі, В. Калашнікової та М. Розенберга відповідно.

Таким чином, результати проведення прикінцевого зрізу дали змогу констатувати підвищення рівня сформованості інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів засобами мультимедійних технологій, що свідчить про ефективність створеної методики. Отримані дані подано у таблиці 1.

Таблиця 1.

Рівні сформованості інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів засобами мультимедійних технологій на констатувальному та прикінцевому етапах

Компоненти	Група	Рівні (у %)							
		Низький		Задовільний		Достатній		Високий	
		КЕ	ПЕ	КЕ	ПЕ	КЕ	ПЕ	КЕ	ПЕ
Мотиваційний	ЕГ	3,9	0	83,6	42,8	12,5	29,9	0	27,3
	КГ	4,4	3,1	82,1	84,5	13,5	12,4	0	0
Когнітивний	ЕГ	14,7	0	40,1	54,5	45,2	35,7	0	9,8
	КГ	1,1	1	29,6	27,7	69,3	71,3	0	0
Діяльнісний	ЕГ	25,3	0	68,3	33,4	6,4	58,5	0	8,1
	КГ	2,4	2,1	72,2	72,4	25,4	25,5	0	0
Рефлексивний	ЕГ	2,4	0	29,7	51,3	67,9	40,2	0	8,5
	КГ	3,3	1,4	90,1	89,3	6,6	9,3	0	0
Узагальнені дані	ЕГ	11,6	0	55,4	45,5	33	41,2	0	13,4
	КГ	2,8	1,9	68,5	68,5	28,7	29,6	0	0

Так, високого рівня сформованості інформаційно-комунікативної компетентності досягли 13,4% респондентів ЕГ (було 0%), у КГ високий рівень не був констатований у жодного студента (було 0%), достатній рівень було виявлено у 41,2% респондентів ЕГ (було 33%) та 29,6% студентів КГ (було 28,7%), задовільний рівень показали 55,4% респондентів ЕГ (було 45,5%) і 68,6% респондентів КГ (було 68,5%), низький рівень мали 1,9% респондентів КГ (було 2,8%), низького рівня сформованості інформаційно-

комунікативної компетентності в ЕГ на прикінцевому етапі зафіксовано не було (на констатувальному етапі низький рівень складав 11,6%).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Аналіз результатів формувального етапу експерименту засвідчив позитивну динаміку сформованості інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх юристів засобами МТ. З метою перевірки ефективності експериментальної методики було проведено статистичний аналіз отриманих даних за критеріями Колмогоро-

ва-Смирнова (λ) та U-критерієм. Обчислені значення $\lambda_{\text{емп}}=1,71$ та $U_{\text{емп}}=16,27$ перевищують відповідні табличні означені критеріїв $\lambda_{\text{кр}}(0,01) = 1,627$ та $U_{\text{кр}}(0,001) = 3,28$. Отже, одержані дані прикінцевого етапу експерименту виявилися статистично значущими.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабанский Ю. К. Оптимизация процесса обучения: общедидактический аспект / Ю. К. Бабанский. – М. : Педагогика. – 1997. – С. 29.
2. Бочевар А. Г. Інформаційно-комунікативна компетентність юриста, її сутність та структура / А. Г. Бочевар // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського. – 2013. – С. 72.
3. Зайцева О. Н. Формирование информационно-коммуникационной компетентности в системе уровневой образования / О. Н. Зайцева // Проблемы и перспективы развития образования: материалы III междунар. науч. конф. — Пермь: Меркурий, 2013. — С. 124-126.
4. Клещенкова Н. Ф. Формирование информационно-коммуникативной компетентности как необходимое условие эффективности профессиональной деятельности будущего специалиста [Электронный ресурс] / Н. Ф. Клещенкова, А. Б. Савченко // Кон-

REFERENCES

1. Babanskiy, Yu. K. (1997). *Optimizatsiya protsesa obucheniya: obshchedidakticheskiy aspekt [Optimization of an education process: common didactic aspect]*. Moscow: Pedagogika [in Russian].
2. Bochevar, A.G. (2013). Informatsiino-komunikativna kompetentnist yurysta, yii sutnist ta struktura [Informative and communicative competence of a lawyer, its essence and structure]. *Naukovyi visnyk Pivdennoукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського – Bulletin of South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky, 1, 72* [in Ukrainian].
3. Zaytseva, O. N. (2013). Formirovanie informatsionno-kommunikatsionnoy kompetentnosti v systeme urovnevoho obrazovaniya [Informative and communicative competence formation in the level education system]. *Problemy i perspektivy razvitiya obrazovaniya – Problems and prospects of education development, (pp. 124-126)*. Perm: Mercuriy [in Russian].
4. Kleshchenkova, N. F. & Savchenko, A.B. (2008). Formirovanie informatsionno-kommunikativnoy kompetentnosti kak neobkhodimoe uslovie effektivnosti professional-

Проведене дослідження не висчерпує всіх аспектів проблеми. Перспективи подальших досліджень убачаємо у розгляді проблеми підвищення рівня інформаційної компетентності викладачів ВНЗ юридичного спрямування в умовах застосування МТ.

- gress konferentsii «Інформаційні технології в освіті» секція: 2.5. Професійне навчання. – 2008. – Режим доступу до ресурсу: <http://ito.edu.ru/2008/Rostov/II/5/II-5-16.html>.
5. Курлянд З. Н. Педагогіка: Навч. посіб. / ред.: З. Н. Курлянд; упоряд.: І. М. Богданова; Південноукр. держ. ун-т ім. К.Д.Ушинського. – Одеса. – 2001. – С. 178.
6. Хриков Є. М. Педагогічні умови в структурі наукового знання [Електронний ресурс] / Є. М. Хриков. – Режим доступу : <http://hrykov.luguniv.edu.ua/index.php/naukovi-roboti/101-pedagogichni-umovi-v-strukturinaukovogo-znannya>.
7. Шаповал Ю. Д. Педагогічні умови формування готовності майбутнього вчителя початкових класів до особистісно орієнтованого навчання молодших школярів : дис. канд. пед. наук : 13.00.04 / Ю. Д. Шаповал. – Харків. – 2007. – С. 189.

- noi devatel'nosti budushcheho spetsialista [Formation of informative and communicative competence as a prerequisite for the effectiveness of the future specialist's professional work]. *Informatsionnye tekhnologii v obrazovanii – Information Technologies in Education*. Retrieved from: <http://ito.edu.ru/2008/Rostov/II/5/II-5-16.html> [in Russian].
5. Kurlyand, Z. N. (2001). *Pedahohika [Pedagogics]*. Odesa: Pivdennoукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського [in Ukrainian].
6. Khrykov Ye. M. *Pedahohichni umovy v strukturinaukovogo znannya [Pedagogical conditions in the structure of scientific knowledge]*. Retrieved from: <http://hrykov.luguniv.edu.ua/index.php/naukovi-roboti/101-pedagogichni-umovi-v-strukturinaukovogo-znannya> [in Ukrainian].
7. Shapoval, Yu. D. (2007). *Pedahohichni umovy formuvannya hotovnosti maybutnioho vchytelya pochatkovykh klasiv do osobystisno orientovanoho navchannya molodshykh shkolyariv [Pedagogical conditions of preparing future elementary school teachers for person-centered teaching of elementary school pupils]*. *Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

Алла Григорьевна Бочевар,
аспірант кафедри педагогіки,

Южноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського,
преподаватель кафедри іностраних мов, Одеський державний університет внутрішніх справ,
ул. Успенская, 1, м. Одеса, Україна

РЕАЛИЗАЦИЯ МОДЕЛИ ФОРМИРОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-КОМУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ЮРИСТОВ СРЕДСТВАМИ МУЛЬТИМЕДИЙНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

В статье рассматривается вопрос о формировании информационно-коммуникативной компетентности будущих юристов. Разработанная модель формирования информативно-коммуникативной компетентности будущих юристов включает в себя три этапа: мотивационный, репродуктивно-прагматический и творческо-результативный. На первом этапе эксперимента было внедрено первое педагогическое условие, которое подразумевает восприятие будущими юристами на уровне убеждения необходимости использования ИКТ в учебном процессе и дальней-

шей профессиональной деятельности. С этой целью был введен специальный курс «Информационные и коммуникационные технологии в современном профессионально-образовательном пространстве», который состоял из лекций и семинаров-дискуссий, направленных на получение знаний об особенностях использования ИКТ в процессе обучения и дальнейшей профессиональной деятельности. Студентов обучали такими методами, как лекция-диалог, лекция-дискуссия, метод проектов, аудио-визуальные и проблемные технологии. Второе педагогическое условие (интеграция гуманитарной и профессионально ориентированной подготовки студентов в условиях мультимедийной образовательной среды) было реализовано на втором этапе исследования в рамках специального семинара, во время которого студентам был представлен целый ряд мультимедийных интегрированных практических занятий по иностранному языку с профессиональным направлением (на английском языке), правовая деонтология, международное и уголовное право. Третий этап – творческо-результативный – связан с третьим педагогическим условием – стимулированием самостоятельной информационно-коммуникативной деятельности студентов на протяжении всего периода практической подготовки. На этом этапе студенты выполняли практически ориентированные задачи, которые были направлены на формирование умений применять имеющиеся знания ИКТ для решения правовых вопросов. Стимулирование самостоятельной информационно-коммуникативной деятельности студентов было осуществлено при помощи тренингов, ролевых игр, мозгового штурма, интервью и дискуссий за круглым столом. Это дало возможность активизировать учебный процесс, ускорить формирование сложных теоретических знаний и навыков студентов, которые будут влиять на повышение эффективности будущей профессиональной юридической деятельности.

Ключевые слова: компетентностный подход, информативно-коммуникативная компетентность, мультимедийные технологии, модель формирования информативно-коммуникативной компетентности будущих юристов.

Alla Bochevar,
post-graduate student, Department of Pedagogy,
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky,
senior lecturer, Department of Foreign Languages,
Odessa State University of Internal Affairs,
1, Uspenska Str., Odesa, Ukraine

IMPLEMENTATION OF THE MODEL OF FUTURE LAWYERS' INFORMATIVE AND COMMUNICATIVE COMPETENCE FORMATION BY MEANS OF MULTIMEDIA TECHNOLOGIES

The article deals with the issue of future lawyers' informative and communicative competence formation. The developed model future lawyers' informative and communicative competence formation includes three stages: motivational, reproduction-pragmatic and creative-resultative. At the first stage of the experiment the first pedagogical condition was implemented. It implied future lawyers' understanding the necessity of ICT usage within the educational process and their further professional activities. With this purpose the special course "Informative and communicative technologies in the modern professional and educational environment", consisted of lections and seminars-discussions, which were aimed at obtaining knowledge of ICT usage in the educational process and further professional activities. The students were taught by such techniques as lection-dialogue, lection-discussion, project method, audio-visual and problem methods. The second pedagogical condition (integration of students' humanitarian and profession oriented training under conditions of multimedia educational environment) was implemented at the second stage of research within the special workshop during which the students were represented a number of multimedia integrated practical classes of Foreign Language with professional direction (in the English language), Legal Deontology, International and Criminal Law. The third stage (creative-resultative) dealt with the third pedagogical condition, i.e. stimulation of students' self-dependent informative and communicative activity during the practicals. The students performed practical tasks aimed at forming skills of applying available knowledge of ICT for solving legal issues. This stage is characterized by the acquisition of skills of performing original actions with applying ICT independently and using the innovative approach for solving various legal tasks by means of ICT. Stimulation of students' self-dependent informative and communicative activity was realized with the assistance of trainings, role plays, brainstorming, interviews and roundtable discussions. It gave an opportunity to activate the educating process, to speed up students' complex theoretical knowledge and skills formation, which influences the improvement of the effectiveness of their future professional legal activity.

Keywords: competency-based approach, informative and communicative competence, multimedia technologies, model of future lawyers' informative and communicative competence formation.

Подано до редакції 06.04.2016

Рецензент: д. пед. н., проф. Г. Х. Яворська